

razlile pogubonosno na vse strani in pridivjale zopet na Štajersko in tudi Slovenski kraji med Muro in Dravo morali so čutiti besnost divjih Krucev. Blizu 30.000 ogerskih puntarjev pod večimi vodji je ropalo in požigalo pri Sali, Borovji, Fridbergu in Dekanovcih — da, ona truma teh divjakov pod Karolyijem prirazbija celo do Dunaja. Posrečilo se je sicer enega vodjo puntarskih čet, Forgacha, premagati, ali grof Heister te zmage ni daleč porabil in tako je ostalo brez vsakih nasledkov. Razškrupljene trume so se kmalu zopet zbrale ter še drzneje ropale. V dveh večih oddelkih prebrodili so Kruci l. 1704 Muro in sicer v Medjimurji in pri Veržeji ter se utaborili v Nedejšču in v Veržeji, od koder so se v manjših trumah sem in tje razškrupili in ropali.

Oni pri Veržeji so kmalu, povodnji enako, se razširili čez rodovitno Murško polje ter vstanovili na Moti, v Braneku in Razkržu manjše tabore, v ktere so spravljali naropane reči. Ker v Ljutomeru pogumnega in neprestrašenega župnika Porata več bilo ni, ki bi farmane navduševal, se Kruce v začetku tam nihče ni upiral. Prav lahko so toraj Ljutomer oropali in užgali. Tudi v ondotno cerkvo so vdrli in pobrali vse dragocenosti; potem so planili, kakor bi bili od hudiča obsedeni, nad altarje in svete podobe. Vse po cerkvi so razdajali in podrli, na kup znosili in sežgali; v oropano in izpraznjeno cerkev pa so postavili svoje konje. Kolika oskrumba brez ozira na neizmerno škodo! Da taki divjaki tudi farovžu niso prizanesli, se razumeva samo ob sebi. Takratnemu župniku Andreju Vizer so poropali, požgali in vkončali raznoterih reči za 4351 gld.; kaplana Matijo Kosi, ki se je nekoliko protivil, ko so mu pobrali ves imetek, — so pa kar zvezali in seboj vlekli. Izpustili so ga sicer, toda jegovih reči, vrednih 455 gld. mu niso nazaj dali*). Sploh je škoda, ki so jo Ljutomeržani takrat trpeli, grozno velika. Cenili so jo na 40.234 gld.

Od tržana šli so Kruci nad kmeta in tako so se godile tudi po vesnicah zunaj Ljutomera žalostne in grozovitne reči. To nam potrdijo razni zapisniki iz onih časov, iz katerih naj tukaj samo neka malega sledi.

Na Moti so Kruci vzeli 42 konj, več ko 130 goved in 60 svinj; razun tega še 108 panjev, slanin in svinjskega mesa za 140 gld., 72 korcev zrnja, sočivja in moke, 18 štrtinjakov vina, oblačila, platna, blazin in druge enake robe za 630 gld. vozne sprave in pohištva za 300 gld. in 141 vozov sena. Iz Stročjevesi so odgnali 39 konj, 94 goved in 154 svinj ter odpeljali in odnesli 41 panjev, slanin, svinjskega mesa in začimbe za 360 gld., moke, sočivja in zrnja s tem vred, kar je bilo na njivah vkončano, za 914 korcev, 13 štrtinjakov vina in jesiha; oblačila, platna, vdelenih koš, preje, prediva, s tem vred, kar je zgorelo, za 580 gld.; vozne sprave, plugov, bran, orodja

in pohištva s tem vred, kar je zgorelo, za 630 gld. sena in otave 128 vozov in 6 kop škop. Tudi Pristovčanom so skoraj vse pobrali. Vzeli so jim 24 konj, 43 goved, 115 svinj, 47 panjev, slanin, klobas in svinjskega mesa za 70 gld., 460 korcev zrnja, sočive in moke, (mak, katerega imajo še dandanešnji, so jim pustili), 4 štrtinjake vina; oblačila, obutala, vdelenih koš, platna in druge robe za 280 gld., vozne sprave za 480 gld., sena in otave s tem vred, kar je zgorelo, 125 vozov. Na Cvenu so odgnali gospodarjem 50 konj, 76 goved in 100 svinj ter vzeli 40 rojev, svinjskega mesa, slanin in zabele za 170 gld., 142 korcev zrnja, 11 veder vina, oblačila, platna, blazin, preje za 360 gld., vozov in vozne sprave, orodja in pohištva za 387 gld. — Tudi lepi Cvengradič so do čista oropali in napravili škode za 11.500 gld., potem so ga še užgali, da je postal tužno pogorišče in razvalina.

Enako so divje trume razbijale in ropale tudi v Križevcih, Ključarovcih, na Grabah, v Pernoslavcih, Cezanjevcih in po drugih vesnicah in česar tolovajska druhal ni mogla sama odnesti, morali so ji kmetje v jene tabore zapeljati. Posamezne trope teh divjakov so razbijale tudi po vinogradih ter prihrule celo v spodnje Slovenske gorice. In po hribih in dolinah se je zaslišal prestrašenih prebivalcev krič: „Bežite, bežite! Kruc pride, rebelija bo!“ Naglo so zakopali, kar je bilo dragocenejšega in zbežali proti Mariboru. Kajti Kruci niso samo ropali in žgali, temuč tudi z ljudmi grozovitno ravnali. Nekatere so postreljali, druge smrtno zbili; enim so posekali roke ali noge, drugim porezali ušesa in nose, nekatere so do nagega slekli in nezaslišane hudobije z njimi uganjali, z eno besedo: delali in divjali so kakor Turki.

(Dalje prih.)

Smešničar 7. Mož je imel bogato pa hudo ženo, ki ga je večkrat natepla. Vendar tega ni dal za živi svet komu veljati. Nekokrat uide razdraženej ženi pod veliko mizo, ko nenadoma sosed v sobo ustopi. Začuden vpraša ta, zakaj pod mizo sedi? Jezon mu zavrne mož: „kaj to tebi mar, jaz sem tukaj gospodar in lahko sedim, kder koli hočem.“

Razne stvari.

(Stradajočim Istrijanom) darovali so: č. g. J. Sorglechner 2 fl., farni urad sv. Petra v Savinjske dolini 12 fl., zbirca v Cirkovicah po č. g. župniku M. Korošcu 9 fl., Videmčani po č. g. kaplanu F. Nendelnu 15 fl. 50 kr. Podgorčani po č. g. župniku J. Severju 5 fl. č. g. špiritual Fr. Ogradi 5 fl., č. g. J. V. 2 fl., č. g. ravnatelj J. Skuhala 2 fl., č. g. dekan Bohine v imenu č. g. Petra Cizeja 3 fl. Jareninska šolska mladež (10 fl.) in drugi dobrotniki po č. g. kaplanu F. Pignarju 40 fl., g. Buduar 2 fl., neka tombola 4 fl., g. Jož.

*) Gašp. Adlešič, dnevnik.

Šac 1 fl., č. g. dekan Fr. Trafenik 5 fl., č. g. podpravnatelj dr. J. Mlakar 2 fl., vel. č. g. stolni župnik Jurij Matijašič 10 fl., č. stolni vikarij Jan. Flek 2 fl., č. g. stolni kaplani J. Hrčič 1 fl., A. Lačko 1 fl., Fr. Hirti 2 fl., farmani Ljubenski 12 fl. 39 $\frac{1}{2}$ kr., č. g. jubilat Bohaneč 2 fl., č. g. župnik M. Sternad 6 fl. 60 $\frac{1}{2}$ kr. Bog plati!

(*Svitli cesar*) darovali so 250 fl. za stavljenje nove šole v gornji Ponkvi.

(*Plača v javnih bolnišnicah*) za osebo in dan znaša v Mariboru 60 kr., v Celji 72 kr., v Radgoni 80 kr., v Brežicah 84 kr. in v Ptuj 92 kr.

(*Arveška hranilnica*) je 2000 fl. darovala po nalivih oškodovanim okrajčanom.

(*Blizu sv. Jurija ob južnej železnici*) našli so uradnika Beljaka s prerezanim vratom. Pravijo, da se je sam tako usmrtil.

(*Grdobno surovost*) pokazali so pijani fantje v Župečkej vasi ptujskega okraja, ko so iz krčme domov tavajoči napali Franca Ljubaja brez vsakega uzroka in ga topli, dokler ni duše spustil.

(*Volka ustrelili*) so blizu Ljutomera.

(*Ponarejen desetak*) je nek poljanec prinesel in plačal, kar je povzročilo, pri krčmarji A. Gorniku v Ptuj. Krčmar je prepozno zapazil sleparstvo.

(*Več vojakov*) nameravajo v Maribor postaviti in je se mestni zastop vprašal zastran stavljenja novih kosarn.

(*Pri sv. Juriji v Slov. goricah*) so pokopiča sodniji izročili, ker je mrtvece izkapal, jim oblačila jemal ter nage v jame metal nazaj.

(*Popravek*) „Slovenski Gospodar“ je 5. febr. t. l. v štev. 6. objavil, da je pri sv. Lovrencu v puščavi podučitelj, ki ne zna nič slovenski. To poročilo je neresnično, ker dotični podučitelj brezizjemno v slovenskem jeziku podučuje. Blagovolite, gospod urednik, ta popravek natisniti dati. Okrajni šolski svet v Mariboru dne 7. februarja 1880.

Seeder, predsednik.

(*Vrli Mozirčanje*) so Istrijanom poslali 114 fl. 69 kr. Tržani so darovali 45 fl. 95 kr., gornje savinjska posojilnica 25 fl., č. g. župnik J. Kalin so nabrali 23 fl. 74 kr., čitalnica 20 fl. Slovan povsod brate ima.

(*Ljutomerskeje čitalnici*) novi predsednik je deželni poslanec g. Ivan Kukovec, podpredsednik notar g. Lovro Baš, tajnik g. A. Perc, blagajnik g. J. Gomilšak, knjižničar g. J. Kril, odborniki so gospodje: Fr. Šrol, Ivan Simonič, namestniki g. dr. A. Mravljak, Ig. Mohorič in M. Napast. Priznati moramo, da je ta čitalnica odlično zastopana.

(*Iz Radgone*) se nam piše, da je ondi sila zaradi mlenja, ker so mlinci vsi zamrznjeni, v kletih mraz naredil veliko škodo na krompirju, korenji idt. živini krme zmanjkuje, ker se jeseni ni smelo zaradi kuge pasti. Star mož je ondi umrl, J. Osojnik v Kneževskem vrhu, 98 let je živel.

Dražbe 16. februarja Gesnerjevo posestvo v zgorn. Radgoni 4000 fl. 18. febr. Val. Sontič v Zabukovji 2077 fl., Jurij Pec v Svičini 17.912 fl.,

Jernej Gaber v Illovi 495 fl. 20. febr. Jožef Žvarec na Ptujскеj gori, Paul Feichter na Faali in Lobnici 22.025 fl., Jožef Gaich v Mahrenbergu 550 fl. Jurij Kos pri sv. Janži 950 fl., Miha Mohorko v Lešji. 24. febr. Franc Cvikel v Vitanji 7105 fl. 25. febr. Miha Schmatz v Pristovi 730 fl.

Loterijske številke:

V Trstu 7. februarja 1880: 66, 53, 78, 4, 79.
V Lincu 32, 67, 42, 13, 28.
Prihodnje srečanje 21. februarja 1880.

Najnovejši kurzi na Dunaju.

Papirna renta 71:17 — Srebrna renta 72:20 — Zlata renta 85:40 — Akcije narodne banke 837 — Kreditne akcije 303 — 20 Napoleon 9:36 — Ces. kr. cekini 5:54 —

Perje kapunov

kakih 100 funtov po 18 kr. proda J. Robič v Mariboru, Magdalensko predmestje, v Cizerlovi hiši, štev. 5. Tudi kupuje pitane kapune in purane.

Pisanja zmožnim

prav dobre službe oddamo brž na lastnoročno pisane s kolekom 50 kr. in 20 kr. v markah za priporočen odgovor previdene prošnje do 15. marca t. l. pri c. k. min. dovol. gen. agenciji v Ljubljani, sv. Florijana ulici 46.

Franc Peterlin.

Pridno dekle

ktero je slovenskega in nemškega jezika zmožno, zraven tudi v šivanji in v računarstvu nekoliko izurjeno, najde dobro službo v poštenu hiši, v precej visoko ležečem, pa mirnem in prijetnem kraju. Kje? se zve ustmeno ali pismeno pri gosp.

Urm'u

trgovcu v Vuhredu (Wuchern) na korošk. želez.

Poduk v prirezovanji oblek

začne se 16. februarja t. l. po lahko umevnem in dovolj preskušenem načinu in traja 14 dni. Deklice jemljejo se v popolno preskrbovanje v Mariboru, Schillerstrasse štev. 6.

1—2

Prostovoljna prodaja.

V Hajdini nad Ptujem sred vasi blizu velike maribor-ptujske ceste je lepa kmetija prostovoljno na prodaj. Posestvo meri 16 oralov (joh), ima največ lepih in rodovitnih njiv, najboljše so blizu hrama, občinsko pašo za konje in goveda, blizu hrama občinsko pašo za svinje in gosi, kojih se lahko redi, kolikor hoče. Pri hiši je rodovitni vrt za zelenjavo. Hišni hram je lesen, zraven konjski hlev, goveji hlev za 12 glav, dvojna zidana klet, škedenj, dve parmi, veliko prostorno dvorišče z velikim gnojnim kupom. Cena je 1940 fl., za hitrega plačnika še manjša. Koga reč zanima, naj se oglasi do 30. marca t. l. pri hiši štev. 41. na Hajdini blizu Ptuja.

2—3